

Mødet med det fremmede

- interkulturel dannelse i teori og praksis

Et underligt folk:

Først steger de larver og orm på en pande,
jeg så det selv i de varme lande.

Så danser og ber de for solen og vandet,
først troede jeg ikke de kunne andet,
men så mødte jeg en, der kunne en vise,
om et underligt folk - der åd deres grise.

(Knud Tantholdt-Hansen, 2016)

Indholdsfortegnelse

1. [Indledning](#)

2. [Visionen](#)

Pædagogisk teori:

3. [Centrale begreber og pejlemærker](#)

4. [Cases](#)

5. [Interkulturel dannelse](#)

6. [Didaktikken](#)

Pædagogisk praksis:

7. [Interkulturel dannelse ved lejrskoler](#)

a. [Bekymringskatalog](#)

b. [Katalog til god forberedelse](#)

c. [Katalog til aktiviteter undervejs](#)

d. [Katalog til efterbearbejdning](#)

8. **Interkulturel dannelse ved udveksling (ude)**
 - a. Bekymringskatalog
 - b. Katalog til god forberedelse
 - c. Katalog til aktiviteter undervejs
 - d. Katalog til efterbearbejdning
9. **Interkulturel dannelse ved udveksling (hjemme)**
 - a. Bekymringskatalog
 - b. Katalog til god forberedelse
 - c. Katalog til aktiviteter undervejs
 - d. Katalog til efterbearbejdning
10. **Den røde tråd - aktiviteter**
11. **Den røde tråd - undervisning**

Indledning

I vores livsbaner har vi alle skelsættende erindringer i møder med det fremmede, hvilket sætter varige spor i den måde, vi oplever os selv, vores medmennesker og vores omverden.

Det kan være første besøg hos i en klassekammerats hjem, et møde med en fremmed voksen. Det kan være første rejse uden for Danmark, første udveksling med et jævnaldrende eller måske et te-besøg i et marokkansk hjem.

Hvad gør jeg lige med mig selv i disse situationer?

Hvordan skal jeg opføre mig?

Er jeg i fare, eller kan jeg være tryk ved situationen?

Hvad ved jeg egentlig om den situation, jeg er havnet i?

Hvad kan jeg lære af det?

Og ikke mindst, hvem er jeg blevet til efter dette møde med det fremmede?

På Vester Skerninge Friskole har vi i mange år arbejdet med interkulturel dannelse gennem rejser og projekter i mellemtrinnet og overbygningen, men rejsen starter langt, langt tidligere.

Hensigten med dette dokument er således at understøtte den teoretiske og begrebsmæssige forforståelse, samt synliggøre den interkulturelle dannelsesrejse gennem

alle skoleårene og tage bevidste valg om at understøtte den for at nå vores vision om, at alle børn og unge på Vester Skerninge Friskole kan møde kulturel forskellighed med TILLID, ÅBENHED, MANGFOLDIGHED og ANERKENDELSE.

Vision

Unge, der forlader Vester Skerninge Friskole, har tilstrækkelig interkulturel dannelse til at kunne begå sig i en hvilken som helst familie i verden.

Centrale begreber og pejlemærker

Interkulturel dannelse

Interkulturel dannelse forstår vi på Vester Skerninge Friskole som “effektiv kommunikation og passende optræden i interkulturelle situationer.” (Deardorff)

Værten og gæsten

I langt de fleste situationer, hvor der opstår mulighed for direkte interkulturel dannelse, vil der være et gæste- og et værtsforhold. Disse har forskellige roller, men begge et ansvar for, at mødet bliver godt.

Usynlige bakker

Usynlige bakker er et begreb, vi benytter om de primært psykologiske barrierer, der kan opstå i et sind, når man står over for at skulle møde noget ukendt. Ofte kan krybdyrhjernens instinkter - kæmp, flygt og frys - være involveret.

Planlagt utryghed

Planlagt utryghed henviser til den pædagogiske handling, hvor der skabes et bevidst stillads, hvor børn og unge træner at forcere deres usynlige bakker. En forudsætning for at dette kan lykkes er gode relationer mellem læreren og eleven.

Cases

Herunder har vi forsøgt at give eksempler på, hvor man i et skoleforløb møder det fremmede, såvel på skolen som udenfor, og man derfor bliver stillet over for muligheden for at få styrket sin interkulturelle dannelse.

Case 1:

Et af de nye Koloritbørn, Thomas, falder og slår sig. Thomas er egentlig på hjemmebane, men fordi han lige er startet, og ikke føler sig helt tryk ved alle de nye mennesker, han skal lære at kende, kan vi godt betragte ham som gæst. Thomas græder. Gårdvagten opdager det og vil hjælpe og trøste. Thomas vil kun trøstes af de to Kolorit-voksne, han lige har lært at kende, eller han vil have sin mor. Thomas' bakke handler om at være tryk over for de voksne, der endnu opleves som fremmede.

Case 2:

En klasse får ny vikar eller praktikanter ind i klassen. Her er eleverne i værtsrollen, der skal tage imod gæster. Elevernes reaktioner er vidt forskellige; nogle er nysgerrige, andre afventende og andre ændrer fuldstændig opførsel i forhold til den fremmede, der træder ind ad døren. Her er bakken også tegn på en nervøsitet over for det ukendte.

Case 3:

En klasse er inviteret hjem til en klassekammerats fødselsdag. Her er man gæst i et andet hjem sammen med kammeraterne. Hjemmet ligner ens eget hjem en hel del, og mon ikke fødselsdagen afholdes på næsten samme måde, som hjemme hos en selv. Ofte ser vi forskellige reaktionsmønstre udfolde sig af enkelte elever, der bliver utrygge, selvom de er sammen med deres klassekammerater. Bakken kan være en reaktion fx over for anderledes rammer.

Case 4:

6. klasse skal udveksle med en tilsvarende klasse i Tyskland. Eleverne skal indkvarteres privat hos en værtsfamilie i de fem dage udvekslingen varer og eleverne er således gæster. Eleverne skal bo to og to hos en familie eller alene. De ved allerede før de tager afsted, hvem de skal bo hos og de har kommunikeret via mail, sms, eller Facebook med deres vært. Når eleverne står ud af bussen, er det tydeligt, at de har forskellig tilgang til mødet. Nogle spotter deres vært i mængden og løber hen og krammer, andre er afdæmpet høflige og nogle få ville gå tilbage i bussen, hvis det var en mulighed. Bakken kan være en reaktion på elevernes forestillinger om, hvordan det fysiske møde bliver. Når det er svært at være i, møder vi voksne ofte negative reaktioner på noget i værtsfamilien, maden, hygiejnen, sproget, for at have et sted at gøre af sin usikkerhed. Når så eleven

grædende ringer hjem til sine forældre, betyder forældrenes svar rigtig meget for, hvordan eleven overvinder det første svære møde med det fremmede.

Case 5:

Viola skal skifte fra Melletrinnet til Overbygningen, hvor hun møder kendte kammerater. Altså burde hun nok være tryk ved skiftet, hun er trods alt hjemme. Bakken for Viola er at hun skal møde en ny kultur, nye voksne, kendte kammerater, samt ukendte krav i en ny skolehverdag.

Case 6:

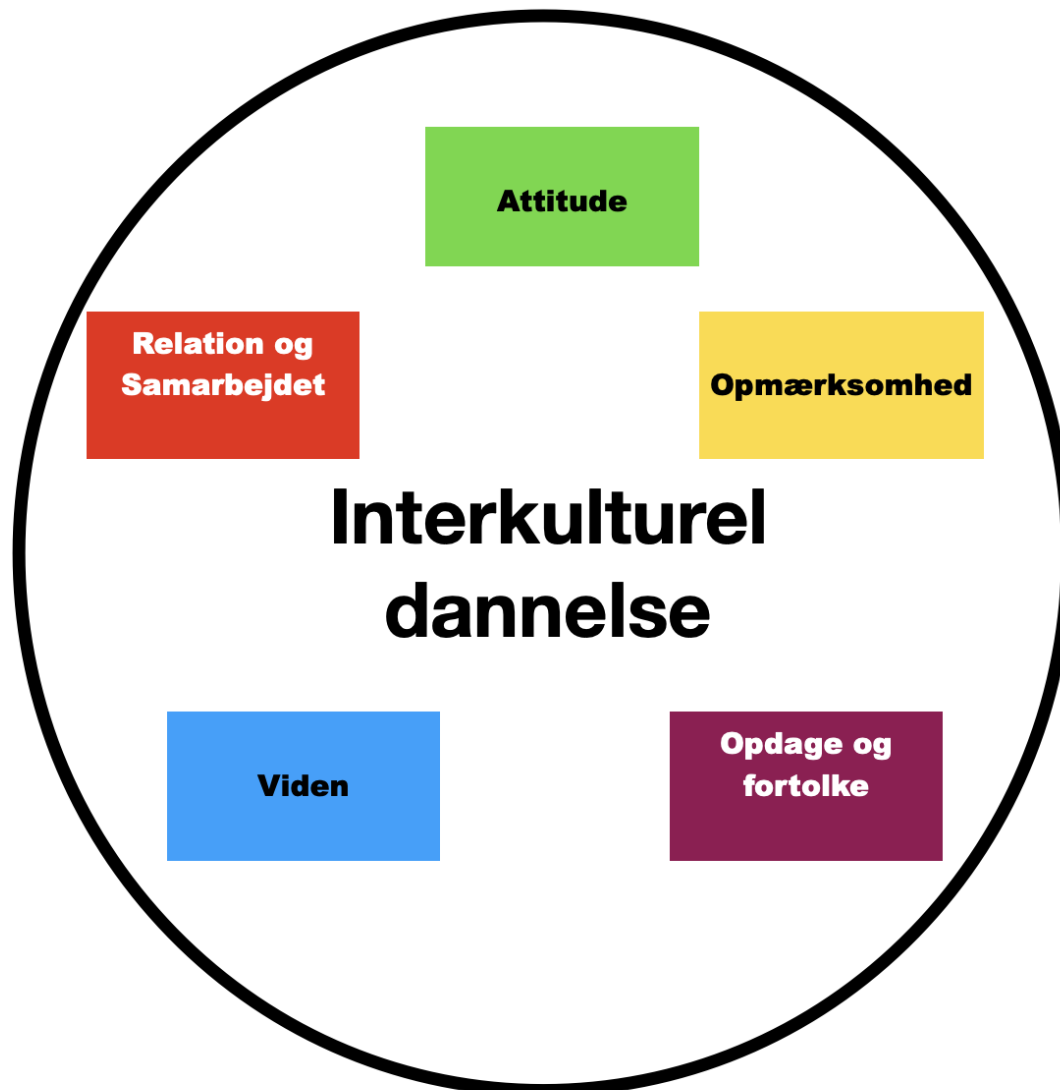
Bertram fra 8. klasse er på sin første udvekslingsrejse gennem Erasmus+. Han er kommet til Bilecik i Tyrkiet efter 20 timers rejse. Klokken er 23.30, og han er meget træt. Uden for bussen tager hans værtsfamilie venligt imod ham, og de kører ud af byen og ud i mørket. Da de ankommer, bliver Bertram placeret i en stol og resten af familien nøder ham med mad og sætter sig for at kigge på ham. Rummet er med jordkliniket gulv, væggene bare og i loftet hænger en enkelt pære. Der er stille, for der er intet fælles sprog, og det hele opleves noget akavet.

I løbet af de 6 aftener, nætter og morgener, Bertram er hos familien, finder de sammen veje i den fælles kommunikation, og veje til aktiviteter, der ikke kræver fælles sprog. Det ender hjerteligt og godt.

Bertrams konklusion på ugen var, at han aldrig før havde lært så meget på så kort tid – specielt om sig selv.

Interkulturel dannelse

Vi forstår uddybende interkulturel dannelse, som Michael Byrams, engelsk professor i sprogvidenskab, formulerer det. I sit arbejde har han undersøgt, hvad der skal til, for at et møde mellem personer af forskellige kulturer kan være respektfuldt og lige for begge parter. Kultur er mange ting. Det kan være forskelle i etnicitet, mellem generationer, i sprog, religiøse og sociale skel osv.

Overordnet skal eleverne have dannelse inden for:

- At relatere og samarbejde
 - Relationskompetence er evnen til at indgå i relationer som bygger på empati
- Attitude
 - Nysgerrighed og åbenhed er evnen til at møde det ukendte med et åbent og spørgende sind
- Opmærksomhed
 - Kritisk kulturel opmærksomhed er evnen til at kunne stille relevante spørgsmål til de forskelligheder, man møder
- Viden

- Relevant viden er evnen til at kunne samle viden om sig selv, den anden og konteksten.
- At opdage og fortolke
 - Handlingskompetence er at kunne tage kritisk stilling til eget samfund

Didaktikken

- eller hvordan vi stilladserer mødet med det fremmede.

Mål: At eleverne udvikler sig til at være åbne i mødet med det/de fremmede i deres daglige praksis i fagene, gennem arbejdet med metoder, i dannelsesarbejdet og i mødet med andre mennesker og miljøer, samt at denne åbenhed er præget af at lytte nysgerrigt, åbent, interesseret og fordomsfrit til de andre.

Hvordan kan man undervise i interkulturelle kompetencer? Iben Jensen taler om kulturmøder som læremestre:

Interkulturelle videnskonstruktion:

Jo mere viden om en kultur, man har, jo mere kan man spørge om. Man kan arbejde med, hvad din viden indtil nu er om dig selv og de andre. Men man må også lære at forstå, hvordan viden skabes på baggrund af historie, nationalitet, køn, race og religion. At den hvide fx fortæller en anden historie om Indien end den indfødte inder. Derfor skal man være opmærksom på, hvordan man taler om hinanden, så man ikke reproducerer et etnocentrisk verdensbillede – “et dem og os”.

Man skal have fokus på forforståelse og selvforståelse.

I mødet med det fremmede, skal man lære at lytte til fix-punkter for at finde uenigheder. Lyt til de emner, hvor vi viser stærke følelser i samtalen. For det viser, hvad der er vigtigt for vores identitet og selvforståelse. Hvornår og hvordan taler vi om normer og identitet?

Ligeværdighed:

Hvordan fortolker man sig selv og andre? De andre er ikke altid interesserede i din position. Men målet er, at begge parter rummer hinandens forskellighed og ikke bare accepterer eller respekterer hinanden. Man skal lære at kunne sætte sig ind i andres værdier og tankegange.

Indholdsvalg:

At man bruger en mangfoldighed af materialer. Fx artikler skrevet af sorte i USA eller fra piger i Indien, film af serbiske unge eller malerier og graffiti fra Nørrebro.

Lighedsskabende pædagogik:

Ved at inddrage forskellige læringsstile og gøre brug af en mangfoldighed af materialer kan man gøre undervisningen relevant for forskellige køn, religioner og sociale klasser m.m.

Fordomsreducerende:

Alle er lige værdige, og man arbejder for, at alle har en stemme. Man arbejder med kompetencer til at lytte åbent og fordomsfrit i en ligeværdig dialog. At arbejde med færdigheder i at fortolke en begivenhed fra en anden kultur og relatere til sin egen verden. Hvis man får fortrolighed med andre kulturer, skaber det venskaber.

Affektiv dimension:

At kunne rumme følelsesmæssigt, at nogen "rører" dig.

Myndiggørende:

Eleverne skal have et fagligt fundament og faglige redskaber til at tage stilling til og handle i et virkeligt møde med et andet menneske som kommer med en anden kultur.

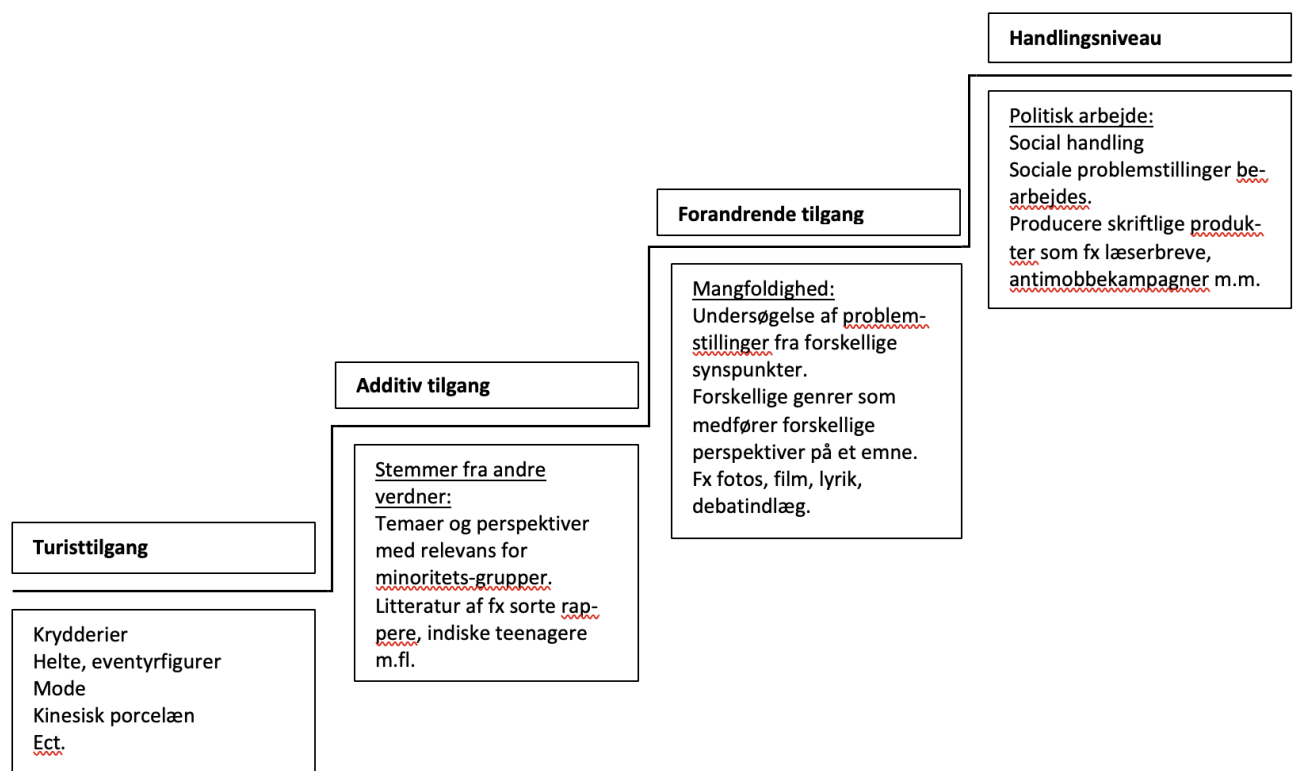
Den kommunikative og adfærdsmæssige dimension:

At man lærer at være aktivt lyttende og reflekterer over det sagte. At man kan skabe og opretholde kontakt med andre kulturer. At man kan arbejde med at indtage sociale roller, som er forskellig fra roller i ens egen kultur. Og man skal øve sig på, hvad der er passende i situationen. Man skal øve sig i at forstå både

verbal- og nonverbal kommunikation. Og man skal øve sig i at være opmærksom på, hvordan normer kan være anderledes i en anden kultur.

Banks taksonomi:

Man kan møde det fremmede på flere niveauer i den daglige undervisning, som her under i Banks taksonomi, hvor de to første niveauer - turisttilgangen og den additive tilgang - nok præsenterer eleverne for noget fremmed. Men hvis man kun oplever det fremmede som et eksotisk indslag, forandrer det ikke tilgangen til det fremmede og ukendte. For at nå til at kunne sætte sig ind i en anden kultur og ud over sin egen, må der også en forandrende tilgang eller et handlingsniveau til:

4 tilgange til undervisningen i interkulturelle kompetencer. Jfr. Mette Buchart og Liv Fabrin, Interkulturel didaktik. Introduktion til teorier og tilgange. 2012

Interkulturel dannelse ved lejrskole

Bekymringskatalog:

Bekymringer - elev	Forslag til løsning
Jeg er meget kræsen, hvad nu hvis jeg ikke får mad nok?	Der plejer altid at være forskellige muligheder at vælge imellem. Ellers fortæl din lærer at du ikke har fået noget mad, så finder I nok en løsning. Man kan også have lidt mættende snacks med i kufferten.
Hvis jeg får hjemvé	Tal med din lærer om det, så finder I en måde I sammen kan takle det på. Det er ok at savne. Det er fordi man elsker dem derhjemme.
Hvis jeg er træt og har brug for ro	Så siger du det til din lærer. Der er altid indlagt pauser imellem aktiviteterne, så her kan I finde et roligt sted til dig.
Jeg kan godt komme til at tisse i sengen om natten.	Sig det til din lærer. De har stået med det mange gange før. Vi aftaler en løsning som er god for dig. (nogen har ble, vådligger-

	lagen eller en ekstra sovepose og lagen med. For nogen er det nok at blive hjulpet på toilettet på bestemte tidspunkter.
Hvis jeg ikke kan komme på toilettet? (andre forhold, manglende lås, osv)	Man kan synge på toilettet eller aftale, at man sætter et skilt på døren - så du kan føle dig tryk. Der vil altid være adgang til et toilet, men det er ikke sikkert at forholdene er som du er vant til. Det kan du godt klare en uge.
At jeg skal være glad 24/7 Hvis jeg ikke kan få ro	Aftal med din lærer, om hvordan du kan holde pauser ind imellem væk fra de andre.
Hvem skal jeg sove med?	Jeres lærer har en klar plan for, hvilke grupper I skal sove i.
Bekymringer - forældre	Forslag til løsning
Er det ikke for farligt? Jeg har hørt at der skete...	Tal med nogen der allerede har været af sted. Både andre elever, lærere og forældre.
Hvad nu hvis, mit barn ikke får noget mad?	Så overlever de nok en uge. Der er som regel noget, de kan spise. Brød, pasta og ris. De kan have lidt mættende snacks med i kufferten.
Jeg kan ikke få mit barn til at tage med?	Tag kontakt til de lærere, der skal med på lejrskolen. Inderst inde vil næsten alle gerne lykkes i at komme med, og det vil være en stor sejr for barnet, hvis det lykkes. Det kræver tålmodighed, og at forældre og lærere kan håndtere modstanden roligt
Mit barn ikke har lyst til at tage med?	Lad være med at spørge om de har lyst, italesæt det som en selvfølge, at de skal med på lejrturen.
Jeg ved ikke, om mit barn kan holde til det.	Det kan så at sige alle, men der kan etableres en nødudgang - at kunne trække sig eller andre muligheder for elever med særlige behov.
Hvad nu, hvis mit barn skejer fuldstændigt ud.	Så klarer vi det nok og finder en løsning på stedet. Men vores erfaring er, at det oftest går rigtig godt, og at børnene kan meget mere på udebane end forældrene tror. De skejer først ud igen, når de kommer hjem til jer.

Katalog til god forberedelse:

Italesætte lejrens indhold som personlig udvikling	Man kan rejse på mange måder. Vi vil rejse for at bliver klogere på os selv og andre.	Viden
Plakat med drømme og bekymringer	Tegn en jordlinje på et ark. Tegn små frø under jorden og skriv dine drømme i dem inden lejren. Skriv også dine drømme på post its sedler og sæt dem som skyer på himlen inden turen.	Engagement

	Ved hjemkomst kan man se, hvilke drømme, der er blevet til blomster og hvilke bekymringer, der var ubegrundede.	
At være gæst	Tal om, hvordan man er en god gæst i andres skole/ rum. Tænk over, hvordan du gerne ville have, en gæst opførte sig og havde det hos dig.	Metakommunikation
At spise	Tal om, hvordan/ hvor I skal spise	Metakommunikation
Aftal på forhånd hvordan og med hvem I skal sove	Grupper kan dannes på forskellige måder.	
Aftal hvordan I vil bruge fritiden	Hvilke lege, spil, musik m.m. kan I tage med? Hvad medbringer du?	Engagement, det forpligtende fællesskab
Leg	Øv jer i gamle lege, I kan sætte i gang sammen	Krop
Iagttageren– at tage den nysgerrige og objektive kasket på.	At lære at se efter alle forskellighederne og lighederne med det I kender - at lytte til de pointer der kommer og kunne stille uddybende spørgsmål.	Engagement
Fællesjagten, for at få ideer til emner at tale med hinanden om noget, I ikke kender til. Måske skal I være sammen med nogen fra en anden klasse.	Stå i dobbeltcirkel – find fællestræk med hinanden (tænk i interesser, det bedste jeg ved, det værste jeg ved, familie, oplevelser...)	Kommunikation
Fordomme luftes. Tal om hvilke forestillinger I har om lejrskolen:		Holdninger

Katalog til aktiviteter undervejs

Dilemmaer	Reflektere over dilemmaer: Hvilke handlemuligheder er der? Fx: min lærer har arrangeret en udflugt, og jeg vil bare gerne være sammen med mine venner. Hvad skal "jeg" gøre?	Konflikthåndtering Engagement
-----------	--	----------------------------------

	Din nye vens bedste ven er der hele tiden, og du synes ikke, at du kan lære hende at kende. Hvad vil du gøre?	
Fotosafari som en opgave om det fælles 3. Bliv opmærksom på en hverdag	I hold skal I tage fotos og optage lydstumper af jeres emne: Kunst og Håndværk bygninger mennesker Trafikken Maden Dyrene	Engagement
Smuglerløb	Udvidet fangeleg	Krop
Spil varulv		
Åben scene	Indslag af forskellig art	Engagement
Folkedans		krop
Sportskamp mod lærerne		krop
Aftensamling	Sang, overblik over program	
På udflugt	Mød det særlige i området	Viden
	Send fotos hjem med mange forskellige vinkler på det sted, man besøger. Tage et foto hver dag af sin hverdag med kort tekst og #hashtag 1. Hvilke billeder har du sendt hjem fra din tur? Hvad har du valgt at vise? Har du taget billeder af nogen, du har lært at kende på turen? Har du taget billeder af naturen? mennesker? Af gamle biler eller nye biler? 2. Hvad har du gerne villet fortælle med dine billeder? 3. Hvilke billeder har du ikke taget? Har det været ubehageligt at tage billeder?	Engagement Mediebevidsthed:
Roadmovie	Eleverne indsamler materiale undervejs til en fælles roadmovie som redigeres efterfølgende.	Kommunikation
Fortæl om dagens højdepunkter i fotos/ i ord om aftenen	I lejer: Da vi var sammen på tværs af klasser Da vi havde åben scene Vores hjem og maden Da vi havde smuglerløb	Mediebevidsthed Engagement

Dagbog – daglig stilletime: Om viden, holdning, følelser og perspektivskift	I dag har jeg opdaget: Nu forstår jeg: Svære øjeblikke, hvorfor, hvad skete? Aha, i dag var Nye spørgsmål, jeg må have stillet: Hvordan handlede jeg i ...situation: Jeg har lært denne nye ting om mig selv i dag:	Engagement Konflikthåndtering
digte	Indsaml sanseindtryk fra et udvalgt sted. Skriv et digt.	
Debriefing undervejs	Have fokus på at se situationen fra flere vinkler. Find det genkendelige. Hvad forundrede dig mest i dag? Har du lagt mærke til, at der er andre værdier her? Hvad lagde du mærke til af forskelle/ ligheder, fra det du kender hjemmefra? Hvilke sociale kategorier har du mødt i dag? Hvilke udfordringer har du oplevet i dag? Hvordan har du ændret dig i mødet med det fremmede?	Engagement
Konflikthåndtering	Hvad skete? Hvordan kan du forklare det der skete, som en misforståelse mellem to “kulturer”/ andre værdier?	Kommunikation
Evaluerings – lige inden hjemrejsen/ så hurtigt efter oplevelsen som muligt	Hvad var turens top tre for dig? Hvad var udfordringerne ved turen? Synes du, at top tre overskygger udfordringerne? Hvordan har fællesskabet hjulpet dig i at overvinde bakkerne? Hvad er argumenterne for, at vi skal fortsætte med denne tur?	

Katalog til efterbearbejdning

Evaluerings	Hvad syntes du godt om? Hvad vil du gøre anderledes?	Viden
-------------	---	-------

	Hvad tager du med dig? Hvad var sværest? Hvordan var det for dig? Hvad gjorde du ved det? Hvornår virkede det? Hvad skal vi gøre mere af, når vi vil...	
Rediger roadmovie, som vises til morgensamling	Eleverne indsamler materiale undervejs til en fælles roadmovie som redigeres efterfølgende.	Kommunikation
Aktiviteter	Hvilke aktiviteter vil vi bruge herhjemme også? Hvilke aktiviteter / lege vil vi have med næste gang?	
En aften for forældre	Vis film og præsentationer	Kommunikation
Drømme og bekymringer	Kig igen på drømme og bekymringer og se hvor store planter, der er kommet ud af drømmene og hvordan bekymringerne ser ud efter oplevelsen.	

Interkulturel dannelse ved udveksling (ude som gæst)

Bekymringskatalog:

Bekymringer - elev	Forslag til løsning
Hvis jeg ikke kan sige det, jeg gerne vil til familien?	Brug google translate, din makker, eller dit hjælpearbejde med brugbare vendinger, som hjælp til at oversætte.
Jeg er meget kræsne, hvad nu hvis jeg ikke får mad nok?	Familierne plejer at være gode til at lure, hvad du godt kan lide. Det er også ok at sige til familierne, at der er noget man ikke bryder sig om, man kan også have lidt mættende snacks med i kufferten.
Hvis jeg får hjemvé	Tal med din lærer om det, så finder I en måde I sammen kan takle det på
Hvis jeg er træt og har brug for ro	Så siger du det til familien eller en lærer. De kan godt forstå, at man har brug for hvile.
Jeg har flyskræk	Hvem har du brug for at sidde med i flyet? Vi voksne er lige i nærheden. Første skridt er at sige, at du gør det - på trods af din flyskræk. Alternativt kan man måske køre i tog, hvis der ikke er alt for langt.

Hvis jeg ikke kan komme på toilettet? (andre forhold, manglende lås, osv)	Man kan synge på toilettet eller aftale, at man sætter et skilt på døren - så du kan føle dig tryk. Andre toiletforhold/skikke, vil du opleve mange steder i verden, vær nysgerrig, afprøv det. Du klarer det nok en uge, selvom toilettet er et hul i jorden.
Hvis vi ikke passer sammen - mig og min værtskammerat?	Prøv at være nysgerrig på, hvilke ting I har til fælles. Bliv ved at spørge ind til den anden. Lyt eller oplev.
Aftal på forhånd hvordan og med hvem I skal sove	Tag kontakt med din vært på sms, skype, snapchat ect.
Bekymringer - forældre	Forslag til løsning
Er det ikke for farligt? Jeg har hørt at der skete...	Tal med nogen der allerede har været af sted. Både andre elever, lærere og forældre.
Hvad nu hvis, mit barn ikke får noget mad?	Så overlever de nok en uge. Der er som regel noget, de kan spise. Brød, pasta og ris. De kan have lidt mættende snacks med i kufferten.
Jeg kan ikke få mit barn til at tage med?	Tag kontakt til de lærere, der skal med på rejsen. Inderst inde vil næsten alle gerne lykkes i at komme med, og det vil være en stor sejr for barnet, hvis det lykkes. Det kræver tålmodighed, og at forældre og lærere kan håndtere modstanden roligt
Mit barn ikke har lyst til at tage med?	Lad være med at spørge om de har lyst, italesæt det som en selvfølge, at de skal med på turen/eller være værter.
Jeg ved ikke, om mit barn kan holde til det.	Det kan så at sige alle, men der kan etableres en nødudgang - at kunne trække sig eller andre muligheder for elever med særlige behov.
Hvad nu, hvis mit barn skejer fuldstændigt ud.	Så klarer vi det nok og finder en løsning på stedet. Men vores erfaring er, at det oftest går rigtig godt, og at børnene kan meget mere på udebane end forældrene tror. De skejer først ud igen, når de kommer hjem til jer.

Katalog til god forberedelse:

Italesætte rejsens indhold som personlig udvikling	Man kan rejse på mange måder. Vi vil rejse for at bliver klogere på os selv og andre.	Viden
Folkedans/ synge/ lege	Vores elever skal kunne noget” finkultur” De skal kunne udveksle noget kultur. Medbringe lege, danse og sange eller stomp, som de kan dele/ sætte i gang for/ med andre.	Krop

Lav et arbejdsark til forberedelse af livshistorier – med emner, der kan have fælles interesse på tværs af kulturer.	Mig selv 2 gode historier fra min barndom Min familie Min bolig Evt. mine kæledyr Min fritid Oplevelser med min familie Det bedste / det værste jeg ved Medbring fotos af din hverdag.	Viden Identitet
Fortæl om dig selv til din vært	Overvej interesser, mad, musiksmag, sportsidoler, bedste film/ bøger/ serier, barndom	Kommunikation Identitet
At kunne fortælle sin egen identitet set i forhold til samfundet, Danmark og verden	Mig selv i min familie Min familie i samfundet Min skole i samfundet Lokalsamfundet i Danmark Danmark i Verden	Viden, Kommunikation Identitet
Billeder. Fokus på fotos og deres værdiladning	Send fotos hjem med mange forskellige vinkler på den kultur, man besøger. Tage et foto hver dag af sin hverdag med kort tekst og #hashtag 1. Hvilke billeder har du sendt hjem fra dine rejser? Hvad har du valgt at vise? Har du taget billeder af nogen, du har lært at kende på rejsen? Har du taget billeder af naturen? Af fattige mennesker? Af rige mennesker? Af gamle biler eller nye biler? 2. Hvad har du gerne villet fortælle med dine billeder? 3. Hvilke billeder har du ikke taget? Har det været ubehageligt at tage billeder?	Engagement Mediebevidsthed:
Interviewer – at tage den nysgerrige og objektive kasket på.	At lære at interviewe – at lytte til de pointer der kommer og kunne stille uddybende spørgsmål.	Engagement
Disposition for præsentation om Danmark. Kan bruges, når der er ERASMUS-projekter	Lærerne laver et ark i ungehøjde: Danske unges fritid Hvad er vigtigt for unge i Danmark: værdier og mærkesager Ung musik/ billedkunst Monarkiet (Royal Run/Maryfonden)	Identitet

Den hemmelig hilseleg	Hver har en hemmelig seddel med en måde at hilse på Fx: med et fast håndtryk, med et slapt håndtryk, med et tæt kram, et kindkys, et luftkys, på afstand, med to hænder der mødes og et nik Lad hver især møde en anden – uden introduktion. Reflekter efterfølgende over, hvordan man kan løse sin udfordring – hvilke handlemuligheder har man?	Fixpunkter Konflikthåndtering Krop
Fællesjagten, for at få ideer til emner at tale med ukendte om.	Stå i dobbeltcirkel – find fællestræk med hinanden (tænk i interesser, det bedste jeg ved, det værste jeg ved, familie, oplevelser...)	Kommunikation
Udfyld matching forms	En formular om alder, rejseerfaringer, interesser, sprogkundskaber, særlige hensyn.	Kommunikation
Filmen Night and Day	https://www.youtube.com/watch?v=dJz_noKP-Bw Fortæller om udviklingen i mødet med det fremmede: fra angst, vrede, forsvar, misundelse, nysgerrighed, stolthed, venskab, roomies og se forskelligheder som en gave.	Kommunikation
Plakat med drømme og bekymringer	Tegn en jordlinje på et ark. Tegn små frø under jorden og skriv dine drømme i dem inden rejsen. Skriv også dine drømme på post its sedler og sæt dem som skyer på himlen inden rejsen. Ved hjemkomst kan man se, hvilke drømme, der er blevet til blomster og hvilke bekymringer, der var ubegrundede.	Engagement
Fordomme luftes. Tal om hvilke forestillinger I har om rejsemålet:	Boligform, religion, landskab, byer, sport, mad	Holdninger
The Cultural Iceberg	Om synlige og usynlige faktorer, der styrer vores handlinger https://www.youtube.com/watch?v=a9Z83I_g4Hw	Viden Metakommunikation Konflikthåndtering
At være gæst	Lav en aha-slide over, hvad man kan bekymre sig over, når man er gæst. Tal om, hvordan man er en god gæst. Tænk over, hvordan du gerne ville have, en gæst opførte sig og havde det hos dig.	Metakommunikation Konflikthåndterin

Katalog til aktiviteter undervejs

Dilemmaer	<p>Reflektere over dilemmaer: Hvilke handlemuligheder er der? Fx: min værtsfamilie har arrangeret en tur til en familiefest, og jeg vil bare gerne være sammen med mine venner. Hvad skal "jeg" gøre? Din værts kæreste er der hele tiden, og du synes ikke, at du kan lære hende at kende. Hvad vil du gøre?</p>	<p>Konflikthåndtering Engagement</p>
<p>Fotosafari som en opgave om det fælles 3. Bliv opmærksom på en hverdag</p>	<p>I hold skal I tage fotos og optage lydstopper af jeres emne: Håndværk i Souken Kvinder/ mænd Trafikken Maden Dyrene</p>	<p>Engagement</p>
<p>Fortæl om dagens højdepunkter i fotos</p>	<p>I Marokko: Bjergene Souken og det at handle Vores hjem og maden Stranden Udvekslingen</p>	<p>Mediebevidsthed Engagement</p>
<p>Dagbog – daglig stilletime: Om viden, holdning, følelser og perspektivskift</p>	<p>I dag har jeg opdaget: Nu forstår jeg: Svære øjeblikke, hvorfor, hvad skete? Aha, i dag var Nye spørgsmål, jeg må have stillet: Hvordan handlede jeg i ...situation: Jeg har lært denne nye ting om mig selv i dag:</p>	<p>Engagement Konflikthåndtering</p>
<p>Debriefing undervejs</p>	<p>Have fokus på at se situationen fra flere vinkler. Find det genkendelige. Hvad forundrede dig mest i dag? Har du lagt mærke til, at der er andre værdier her? Hvad lagde du mærke til af forskelle/ ligheder, fra det du kender hjemmefra? Hvilke sociale kategorier har du mødt i dag?</p>	<p>Engagement</p>

	Hvilke udfordringer har du oplevet i dag? Hvordan har du ændret dig i mødet med det fremmede?	
Konflikthåndtering	Hvad skete? Hvordan kan du forklare det der skete, som en misforståelse mellem to kulturer/ andre værdier?	Kommunikation
Evaluering – lige inden hjemrejsen/ så hurtigt efter oplevelsen som muligt	Hvad var turens top tre for dig? Hvad var udfordringerne ved turen? Synes du, at top tre overskygger udfordringerne? Hvordan har fællesskabet hjulpet dig i at overvinde bakkerne? Hvad er argumenterne for, at vi skal fortsætte med denne tur?	

Katalog til efterbearbejdning

Evaluering	Hvad syntes du godt om? Hvad vil du gøre anderledes? Hvad tager du med dig? Hvad var sværest? Hvordan var det for dig? Hvad gjorde du ved det? Hvornår virkede det? Hvad skal vi gøre mere af, når vi vil....	Viden
Roadmovie som vises til morgensamling	Eleverne indsamler materiale undervejs til en fælles roadmovie som redigeres efterfølgende.	Kommunikation
En aften for forældre	Vis film og præsentationer	Kommunikation
Giv erfaringerne videre til 7. og 8. klasse	Vis film og præsentationer. Fortæl om, hvad der udfordrede, og hvordan I overkom det.	Kommunikation Viden
Drømme og bekymringer	Kig igen på drømme og bekymringer og se hvor store planter, der er kommet ud af drømmene og hvordan bekymringerne ser ud efter oplevelsen.	

Interkulturel dannelse ved udveksling (hjemme som vært)

Bekymringskatalog:

Bekymringer - elev	Forslag til løsning
Hvis jeg ikke kan sige det, jeg gerne vil til min gæst?	Brug google translate, din makker, dit hjælpeark med brugbare vendinger, som hjælp til at oversætte.
Hvis jeg er træt og har brug for ro	Så siger du det til din gæst, dine forældre eller en lærer. De kan godt forstå, at man har brug for hvile indimellem. I kan evt aftale hvilken aktivitet din gæst kan lave imens, eller måske har din gæst selv brug for en rolig stund.
Hvis vi ikke passer sammen - mig og min gæst?	Prøv at være nysgerrig på, hvilke ting I har til fælles. Bliv ved at spørge ind til den anden. Lyt eller oplev.
Hvis den jeg skal være vært for, ikke siger noget? (ikke kan tale særlig godt engelsk/er genert)	Så prøv med kropssprog, spil og venlighed. Det kan man godt i en uge. Man kan kommunikere på mange måder. Spørg evt din lærer eller din gæsts lærere, om der er noget der trykker eller noget din gæst ikke får kommunikeret videre til dig.
Bekymringer - forældre	Forslag til løsning
Hvad nu hvis, vores gæst ikke får noget mad/kan lide den mad vi serverer?	Så overlever de nok en uge. Der er som regel noget, de kan spise. Brød, pasta og ris. Tal evt. med din gæst eller med gæstens lærere om hvad, der kunne være gode muligheder at servere eller om der er særlige hensyn.
Jeg ved ikke, om mit barn kan holde til det.	Det kan så at sige alle, men der kan etableres en nødudgang - at kunne trække sig eller andre muligheder for elever med særlige behov.
Mit barn har ikke lyst til at have genbesøg/være vært, da det er for hårdt at være på hele tiden.	Måske kan man dele værts-skabet med en anden. Eller lave aftaler om pausetid.
Vi har ikke nok plads til at være værter, hvad gør vi?	Det er ret vigtigt at alle familie og boligformer er repræsenteret i en udvekslingsgruppe. Pasta med kødsovs og en madras på gulvet er fint. Det er hjerterummet, der er vigtigst.
Mit barn kan ikke være vært, da han/hun skal passe sine fritidsinteresser.	Man kan spørge om gæsten har lyst til at være med, hvis det er en aktivitet man kan deltage i. Man når nok det hele ved at melde fra denne uge.

Tør jeg afsløre, hvordan der er hjemme hos mig? Er det godt nok?	Det afgørende for en gæst er gæstfrihed, mad at spise og en seng at sove i og ikke niveauer af fx materiel velfærd eller mangel på støv i krogene.
--	--

Katalog til god forberedelse:

Italesætte rejsens indhold som personlig udvikling	Man kan rejse på mange måder. Vi vil rejse for at bliver klogere på os selv og andre.	Viden
Folkedans/ synge/ lege	Vores elever skal kunne noget” finkultur” De skal kunne udveksle noget kultur. Medbringe lege, danse og sange eller stomp, som de kan dele/ sætte i gang for/ med andre.	Krop
Lav et arbejdsark til forberedelse af livshistorier – med emner, der kan have fælles interesse på tværs af kulturer.	Mig selv 2 gode historier fra min barndom Min familie Min bolig Evt. mine kæledyr Min fritid Oplevelser med min familie Det bedste / det værste jeg ved Medbring fotos af din hverdag.	Viden Identitet
Fortæl om dig selv til din vært	Overvej interesser, mad, musiksmag, sportsidoler, bedste film/ bøger/ serier, barndom	Kommunikation Identitet
At kunne fortælle sin egen identitet set i forhold til samfundet, Danmark og verden	Mig selv i min familie Min familie i samfundet Min skole i samfundet Lokalsamfundet i Danmark Danmark i Verden	Viden, Kommunikation Identitet
Billeder. Fokus på fotos og deres værdiladning	Send fotos hjem med mange forskellige vinkler på den kultur, man besøger. Tage et foto hver dag af sin hverdag med kort tekst og #hashtag 1. Hvilke billeder har du sendt hjem fra dine rejser? Hvad har du valgt at vise? Har du taget billeder af nogen, du har lært at kende på rejsen? Har du taget billeder af naturen? Af fattige	Engagement Mediebevidsthed:

	<p>mennesker? Af rige mennesker? Af gamle biler eller nye biler?</p> <p>2. Hvad har du gerne villet fortælle med dine billeder?</p> <p>3. Hvilke billeder har du ikke taget? Har det været ubehageligt at tage billeder?</p>	
Interviewer – at tage den nysgerrige og objektive kasket på.	At lære at interviewe – at lytte til de pointer der kommer og kunne stille uddybende spørgsmål.	Engagement
Disposition for præsentation om Danmark. Kan bruges, når der er ERASMUS-projekter	Lærerne laver et ark i ungehøjde: Danske unges fritid Hvad er vigtigt for unge i Danmark: værdier og mærkesager Ung musik/ billedkunst Monarkiet (Royal Run/Maryfonden)	Identitet
Den hemmelig hilseleg	<p>Hver har en hemmelig seddel med en måde at hilse på</p> <p>Fx: med et fast håndtryk, med et slapt håndtryk, med et tæt kram, et kindkys, et luftkys, på afstand, med to hænder der mødes og et nik</p> <p>Lad hver især møde en anden – uden introduktion. Reflekter efterfølgende over, hvordan man kan løse sin udfordring – hvilke handlemuligheder har man?</p>	Fixpunkter Konflikt håndtering Krop
Fællesjagten, for at få ideer til emner at tale med ukendte om.	Stå i dobbeltcirkel – find fællestræk med hinanden (tænk i interesser, det bedste jeg ved, det værste jeg ved, familie, oplevelser...)	Kommunikation
Udfyld matching forms	En formular om alder, rejseerfaringer, interesser, sprogkundskaber, særlige hensyn.	Kommunikation
Filmen Night and Day	https://www.youtube.com/watch?v=dJz_noKP-Bw Fortæller om udviklingen i mødet med det fremmede: fra angst, vrede, forsvar, misundelse, nysgerrighed, stolthed, venskab, roomies og se forskelligheder som en gave.	Kommunikation
Plakat med drømme og bekymringer	Tegn en jordlinje på et ark. Tegn små frø under jorden og skriv dine drømme i dem inden rejsen. Skriv også dine drømme på post its sedler og sæt dem som skyer på himlen inden rejsen.	Engagement

	Ved hjemkomst kan man se, hvilke drømme, der er blevet til blomster og hvilke bekymringer, der var ubegrundede.	
Fordomme luftes. Tal om hvilke forestillinger I har om rejsemålet:	Boligform, religion, landskab, byer, sport, mad	Holdninger
The Cultural Iceberg	Om synlige og usynlige faktorer, der styrer vores handlinger https://www.youtube.com/watch?v=a9Z83I_g4Hw	Viden Metakommunikation Konflikthåndtering
At være gæst	Lav en aha-slide over, hvad man kan bekymre sig over, når man er gæst. Tal om, hvordan man er en god gæst. Tænk over, hvordan du gerne ville have, en gæst opførte sig og havde det hos dig.	Metakommunikation Konflikthåndterin
Tænke over forskellige aktiviteter - også aktiviteter der ikke er afhængige af den fælles sproglige kommunikation.		
Hvad gør man som en god vært?		
Spørg ind til gæstens adfærd, som man ikke forstår eller undrer sig over.		

Katalog til aktiviteter undervejs

At være værtsland		
Icebreaker	Lav en seance med icebreaker	Engagement Krop og følelser
Organisering af kulturmøde, når man har besøg af en udvekslingsklasse.	• Få en dansk og en udenlandsk elev til at lede sessionen sammen.	Engagement Følelser

<p>Et struktureret forløb, hvor man spørger hinanden om noget, man er nysgerrig omkring.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bed alle elever om at stille et spørgsmål til 'de andre', de er nysgerrige omkring. <p>Alle besvarelser lægges ned i en fælles bunke. De to arrangører løber lige spørgsmålene igennem for at undgå, at der er nogle spørgsmål, der vil ødelægge udvekslingen, det kan fx være negative spørgsmål om personer ('hvem synes du er grimtest herinde?') eller seksuelt overskridende ('hvem har de flotteste bryster?').</p> <p>Herefter lægges spørgsmålene i en bunke. Alle andre elever sidder i grupper på fire-seks personer med lige mange elever fra hver skole. De to ledere trækker herefter spørgsmål op fra bunken, læser det op og det diskuteres ved bordene.</p> <p>Fordelen ved at lade eleverne diskutere ved bordene er, at der er mange flere, der kommer til at diskutere med hinanden og alle er forpligtet til at svare. En anden fordel ved at diskutere i mindre grupper er, at svarene i mindre grad kommer til at tage farve af elevernes indbyrdes relationer.</p>	<p>Kommunikation</p>
<p>Organiser aftenaktiviteter</p>	<p>Lav kor/spil og leg i Pulsen</p>	<p>Engagement Krop og følelser</p>
<p>Organiser aftenaktiviteter</p>	<p>Fællesspisning, medbring en ret</p>	
<p>Organiser aftenaktiviteter</p>	<p>Lån springhallen på Ollerup Gymnastikhøjskole. Bed de internationale elever der om hjælp til instruktion</p>	<p>Engagement Krop og følelser</p>
<p>Organiser aftenaktiviteter</p>	<p>Folkedans</p>	<p>Engagement Krop og følelser</p>
<p>Stjerneløb</p>	<p>Lav et stjerneløb i byen/ på en ø/ i naturen i blandede grupper</p>	<p>Kommunikation Krop og følelser</p>
<p>Organiser en pauseaktivitet/ opfordr de unge til selv at organisere det</p>	<p>Lav en bordtennisturnering/ basket turnering</p>	
<p>Organiser en pauseaktivitet/ opfordr de unge til selv at organisere det</p>	<p>Brug musikken i pausen – syng eller spil sammen</p>	

At være vært	Lav en brainstorm over, hvad der gør en til en god vært.	Engagement
Dilemmaer	Tal om dilemmaer, ved at være vært: Min gæst har ikke lyst til at deltage i det jeg gør sammen med mine venner. Hvad gør jeg? Min gæst spiser ikke noget. Hvorfor gør han ikke det og hvad skal jeg gøre?	Konflikthåndtering Engagement

Katalog til efterbearbejdning

Evaluering	Hvad syntes du godt om? Hvad vil du gøre anderledes? Hvad tager du med dig? Hvad var sværest? Hvordan var det for dig? Hvad gjorde du ved det? Hvornår virkede det? Hvad skal vi gøre mere af, når vi vil....	Viden
Roadmovie som vises til morgensamling	Eleverne indsamler materiale undervejs til en fælles roadmovie som redigeres efterfølgende.	Kommunikation
En aften for forældre	Vis film og præsentationer	Kommunikation
Giv erfaringerne videre til 7. og 8. klasse	Vis film og præsentationer. Fortæl om, hvad der udfordrede, og hvordan I overkom det.	Kommunikation Viden
Drømme og bekymringer	Kig igen på drømme og bekymringer og se hvor store planter, der er kommet ud af drømmene og hvordan bekymringerne ser ud efter oplevelsen.	

Den røde tråd - aktiviteter

- oversigt over aktiviteter, hvor interkulturel dannelse kan komme i fokus

Klassen Eller mellem klasser	Møde fremmede lokale mennesker (gæst)	Møde fremmede lokale mennesker (vært)	Møde fremmede fjerne mennesker (gæst)	Møde fremmede fjerne mennesker (vært)	Andet
Indskoling 1. Eleverne møder op i Koloritten og børnehaveklassen og er forskellige. Der opstår dermed forskellige konflikter.	1. Bondegårdsbesøg 2. Selv gå i Brugsen og handle ind 3. aktiviteter med store venner	1. Venskabsklasser 2. Nye voksne på friskolen 3. Åben Indskoling	1. Lejrskole, rejse 2. Pennevenner andre friskoler eller i Norden. 3. Bibliotekstur	1. Koret på tourné 2. pennevenner med andre friskoler eller i Norden 3. Dukketeater for ex børnehaver	

<p>2. Elevernes evne til at koncentrere sig. Nogle reagerer, fordi de ikke kan koncentrere sig.</p> <p>3. Det er også dannelse at kunne behovsudskyde</p> <p>4. Gruppearbejde. Pararbejde,</p> <p>5. Mødet med skolens voksne.</p> <p>6. Mødet med skolens kultur.</p> <p>7. Legegrupper.</p>	<p>4. læsebånd m. sidemakker, andre klasser, store venner.</p> <p>5. Store venner</p> <p>6. besøg hos klassekammerater</p> <p>7. Møde fremmede på ture Lejrskole m. relationer vært/gæst</p>	<p>4. Dukketeater med publikum</p> <p>5. modtage vikarer</p> <p>6. læsebånd med sidemakker, andre klasser, store venner, gæster</p> <p>7. Store venner</p> <p>8. Jul i den gamle skolegård</p> <p>9. Besøg af klassen</p> <p>10. Forældre med i undervisning eller de står for undervisningen - Pæd. Dage.</p> <p>11. Skoleovertagelse DFL, hvor studerende overtager skolen i to dage.</p>	<p>4. Museumsbesøg</p> <p>5. Bondegårdsbesøg</p> <p>6. Børns Billede</p> <p>7. Naturskolen</p>	<p>4. teater</p> <p>5. Gæster på friskolen</p> <p>6. Besøg af oplægsholdere</p>	
<p>Mellemtrin Eleverne kommer op på mellemtrinnet og møder en anderledes kultur.</p> <p>De får nye lærere og nye klasseværelser.</p> <p>Der kommer måske nye klassekammerater.</p> <p>Eleverne får nye fag.</p> <p>De forskellige arbejdsformer, de har lært i indskoling, følger med.</p>	<p>1. Lille venner. Eleverne bliver store venner i 5. klasse.</p> <p>2. De senere år har mellemtrinnet deltaget i filmentet, EDIT 24, hvor man skal producere film til bedømmelse.</p> <p>3. Skolebesøg i området til fx bibliotek, kirke, efterskole, sportsarrangementer (bueskydning, volley, basketballturneringer)</p> <p>4. Koncertturné med musikhold/ kor til f.eks. Plejehjem, Brugsen og Ollerup friskole.</p> <p>5. Rock i Ryslinge eller en anden sydfynsk by. Vi cykler og giver koncert på markedspladsen og møder nye kammerater.</p> <p>6. Deltage i sportsstævner, hvor vi møder andre skoler.</p> <p>7. besøge lokale virksomheder.</p>	<p>1. Vi modtager besøg af andre skoler.</p> <p>2. Vi får besøg af efterskoler, som giver koncerter / optræden.</p> <p>3. Vi er værter ved legepatruljekurser. Andre skoler deltager.</p> <p>4. Vi er værter ved "Rock i Gryden". Vi er værter for minifestival, med koncerter og boder.</p> <p>5. vi er værter for besøg af forældre/ bedsteforældre der fortæller om noget historisk eller fag.</p> <p>6. 5.klasse laver mad til Jul i Den Gamle Skolegård.</p> <p>7. Skoleovertagelse DFL, hvor studerende overtager skolen i to dage.</p>	<p>1. 6. klasses udveksling i Tyskland</p> <p>2. Deltage i sportsstævner uden for lokalområdet.</p> <p>3. Et skolebesøg i f.eks. København eller Odense.</p> <p>4. Lejrskole med skoleby, hvor vi er gæster i et andet område i DK.</p> <p>5. Lejrskole Bornholm. Fokus på selvstændighed. De skal selv købe mad hos lokal købmand og lave mad i hytter.</p> <p>6. Museumsbesøg, osv.</p> <p>7. Naturskolen</p>	<p>1. 6. klasses udveksling i Tyskland. Eleverne er værter privat, hvor de tyske elever overnatter hos eleverne.</p> <p>2. Skoleteater, foredrag, koncerter mm.</p>	<p>1. En slags operation dagsværk: Eleverne skal tilbyde deres arbejdskraft for at samle ind til andre lande i nød.</p> <p>2. Løb for brønde i Malawi</p> <p>3. Femte klasse har bagt julekager til plejehjemmet i Ulbølle og delt dem ud.</p>

<p>Overbygningen Eleverne kommer i Overbygningen og møder en anderledes kultur.</p> <p>De får nye lærere og nye klasseværelser.</p> <p>Der kommer måske nye klassekammerater.</p> <p>Eleverne får nye fag.</p> <p>De forskellige arbejdsformer, de har lært i indskolingen og mellemtrin følger med samt nye, fx projektformen, samt udenlandsrejser</p>	<p>1. Interviewe til projektugen, eleverne skaber kontakt og tager selv med tog og bus til</p> <p>2. Teaterinvitationer fra andre skoler.</p> <p>3. Besøg på Sund Sex klinikken.</p> <p>4. Praktikforløb i 8. og 9. klasse</p> <p>5. Rock i Ryslinge eller andre skoler på Sydfyn. Vi cykler og spiller koncert og møder nye kammerater.</p> <p>6. Sportsstævner sammen med andre skoler</p> <p>7. Lille venner</p> <p>8. Besøge lokale virksomheder</p> <p>9. Dør til dørsalg af Julekalendere eller andre varer for at tjene penge til klassekassen.</p> <p>10. Eleverne mødes med en muslimsk/ kristen/ katolsk friskole. (som en del af religionsundervisning en)</p> <p>11. Oplæg fra to-sprogede elever/forældre eller ansatte på skolen.</p>	<p>1. Avis/ medieugen</p> <p>2. Teaterforestillinger for skoler, forældre og bedsteforældre.</p> <p>3. Projektforestillinger for forældre og andre interesserede</p> <p>4. Besøg af gæster, der fortæller OB elever om forsk. emner, fx Lars fra Ollerup, EU-Spillet, Unfair Dinner, efterskoler på koncertturneer.</p> <p>5. Skoleovertagelse DFL, hvor studerende overtager skolen i to dage.</p> <p>6. "Rock i Gryden," hvor vi er værter for minifestival med koncerter og boder.</p> <p>7. Afholdelse af forskellige arrangementer, fx loppemarked eller kagebod for at samle penge ind til klasserejse.</p>	<p>1. Nordplus samarbejde, hvor eleverne besøger og bor hjemme hos en familie fra et andet land og arbejder i grupper på tværs, om et bestemt emne eller problemstilling. Letland, Litauen, Danmark Ex: School as Community Builders Together We Can Do It, - om frivillighedens betydning.</p> <p>2. Erasmus+ Projekter, hvor eleverne besøger og bor hjemme hos en familie fra et andet land og arbejder i grupper på tværs, om et bestemt emne eller problemstilling. Ex: From Black to Green- grøn omstilling, hvordan? Something for Nothing. Fokus på frivillighed og dens betydning for lokal sammenhængskraft. Look For a Better Future. Eleverne synliggør i små dokumentarfilm lokale virksomheders arbejde deres bidrag til at opfylde FN's verdensmål.</p> <p>3. Klasserejser til udlandet: (Tjekkiet, Tyskland, Marokko)</p> <p>4. Lejrskoler i Danmark</p> <p>5. Samarbejde med de internationale elever på Ollerup Højskole (eks. Sportsarrangement)</p> <p>6. Forberede egne livshistorier. Hvilke værdier er jeg rundet af – derhjemme, i skolen og i samfundet til at tage med på rejse.</p>	<p>1. Besøg af oplægsholdere langvejs fra.</p> <p>2. Nordplus projekter, hvor eleverne er værter.</p> <p>3. Erasmus+Projekter, hvor eleverne er værter.</p> <p>4. Værter for marokkanske elever.</p> <p>5. I støbeskeen: En udenlandsk volontør bor og arbejder på skolen.</p> <p>6. I dansk- og sprogundervisningen anvendes personlige fortællinger - tekster/video mm fra nydanskere og andre kulturer. - som intro forberedelse til kulturel empati.</p>	<p>1.</p>
---	---	---	--	--	-----------

Den røde tråd - idéer til årsplanen

- **Idéer til arbejdet med den interkulturelle dannelse i årsplanen**
- Det er en forudsætning, at lærerne udvikler deres egen interkulturelle dannelse samtidig med eleverne, for at de kan gå forrest og inspirere eleverne.

Som en del af religionsundervisningen mødes vore elever med en muslimsk/ kristen/ katolsk friskole.	Afhold en religion- og kulturdag: Hvert år afholder en skole en 'Religion- og kulturdag', hvor eleverne besøger en moske, en kirke, en religiøs friskole. Dagen indgår som en del af læringsmålene for Kristendomskundskab: Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser: Eleven skal forholde sig til hovedtanker og problemstillinger i de store verdens- religioner og livsopfattelser, oprindelse, historie og nutidige fremtrædelsesformer. På religions- og kulturdagen fokuseres på nutidige fremtrædelsesformer og der fokuseres på kulturmøder i øjenhøjde. Dagen indledes med skolebesøg på en friskole (eleverne er inddelt i tre hold, som besøger hver sin skole). Alle friskolerne er muslimske og alle skolerne lægger vægt på, at deres skole er åbne for alle uanset etnicitet og religion.	Engagement Viden S 121
Samarbejde med de internationale elever på Ollerup Gymnastikhøjskole	Et fælles sportsarrangement	Viden Ligeværdighed Fælles fixpunkter
Oplæg fra Jurgitta/ tosprogede/ andre i vores skolefællesskab	Fortælle andre kulturer op. Hvad er deres særkende? (danskere tror ofte de er de bedre end andre)	Et andet blik på det etnocentriske/ andre begreber for kultur
Forberede egen livshistorier. Hvilke værdier er jeg rundet af – derhjemme, i skolen og i samfundet.	Fortælle og spørge ind til hinandens livshistorier. Først i hjemlandet, dernæst under kulturmødet med unge fra andre lande.	Viden
Danskhed - identitet	Egen familie i klassen– skolen i samfundet– samfundet i Danmark – Danmark i fht. verden	Viden (om sig selv)
Bruge konfliktløsningsmodeller i hverdagen.	Modellerne kan medtages, italesættes og anvendes i konflikter der kan opstå under kulturmøderne.	Konfliktåndter ng
Danskhed – at brede den danske kultur ud til mere end øl og bacon: Vælge tekster af nydanskere,	Tekster, der kan opgives til eksamen	Viden

kanondanskere og andre nyere kunstnere.		
Filosofi – at udvikle en spørgeteknik som går i fire retninger:	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikation: Hvad er din erfaring med...? - Udsyn: Hvem andre har det betydning for? - Værdigrundlag: Hvorfor er det vigtigt? - Metode: Hvordan ved du det? 	Kommunikation
Miniprojekt 7. klasse: Verdensmål		